

2007-09-18

Till
Infrastrukturminister Åsa Torstensson
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Frågan om postboxar i flerfamiljshus

I september 2005 utfärdade Post- och Telestyrelsen (PTS) allmänna råd om utdelning av post vid tillhandahållandet av samhällsomfattande posttjänst enligt postlagen. Enligt dessa råd skall postoperatören ta initiativ till att förmå samtliga ägare av flerfamiljshus att senast den 1 januari 2011 övergå till postboxar.

Genom sina allmänna råd tolkar PTS postlagen så att efter denna tidpunkt skulle postoperatörerna inte längre vara skyldiga att dela ut post om det saknas postboxar. De skulle i stället kunna hänvisa de boende att hämta ut sina försändelser på ett utlämningsställe som postoperatören själv anvisar. PTS har alltså i förväg uttalat hur de kommer att bedöma framtida tvister mellan postoperatörer och enskilda. Det finns starka skäl att ifrågasätta om PTS verkligen har rätt att undanröja postlagens bestämmelser genom ett sådant allmänt råd. Frågan kan dock inte få någon rättslig prövning förrän år 2011.

Hotet från PTS om att postmottagare riskerar att inte få posten utdelad till sin bostad får konsekvenser inte bara för postmottagarna utan indirekt också för fastighetsägare. Det måste starkt ifrågasättas om PTS har rätt att ge ut allmänna råd som får betydande ekonomiska och andra konsekvenser för andra än för postoperatörerna.

Det allmänna rådets konsekvenser för fastighetsbranschen har inte blivit allsidigt belysta i den konsekvensanalys som PTS tagit fram. Man har inte gjort någon realistisk kostnadskalkyl utan nöjt sig med ett grovt överslag som slutar på 1,4 miljarder kr. Den kalkylen förutsätter att fastighetsägaren köper marknadens billigaste boxar och att det sedan inte blir några problem med att installera dessa. Ingen hänsyn har tagits till att installation av postboxar många gånger kräver ombyggnader i husen. I många hus finns över huvud taget inte plats för postboxar och i flera äldre fastigheter finns miljöer av kulturhistoriskt värde som inte får förfulas eller förstöras. På många håll måste därför postboxar placeras utomhus. Slutnotan, som de boende ska betala, kommer därför att hamna på minst det dubbla beloppet.

Posthantering är en affärsverksamhet som endast berör postoperatörerna och deras kunder och inte ägarna av de fastigheter där postmottagarna bor. Fastighetsägarna har inget ansvar för hur denna verksamhet bedrivs. Det är helt orimligt att *en* affärsdrivande verksamhet – fastighetsägarnas - skall tvingas att bekosta *en annan* affärsdrivande verksamhets – Postens – rationaliseringar.

Det är självklart att det i fastigheterna måste finnas anordningar där postoperatörer kan avlämna post. Alla ägare av flerfamiljshus i Sverige har i en hundraårig tradition tillhandahållit lägenhetsdörrar med postinlägg. Om Posten AB och andra postoperatörer vill forcera installationen av postboxar så att den sker tidigare än när fastigheten skall genomgå en sådan större ombyggnad som ingår i dess naturliga livscykel, så är det enda rimliga att man också står för finansieringen. Detta gäller oavsett om åtgärden motiveras av att öka den egna lönsamheten eller av att förbättra den egna personalens arbetsmiljö. Det framstår som stötande att en statlig myndighet inte iakttar neutralitet mellan olika affärsintressen utan i stället genom att utfärda allmänna råd – som inte kan överklagas – ensidigt tar ställning för den ena partens intressen.

Post- och Telestyrelsen utarbetade de allmänna råden utan att samråda med företrädare för bostadsorganisationerna. Ett formellt remissförfarande genomfördes när förslaget var klart, men de synpunkter som bostadsorganisationerna då anförde beaktades över huvud taget inte, trots att vi fått ett löfte om en dialog. Det ensidiga perspektivet och bristen på samråd lade grunden för den konflikt som nu har uppstått.

PTS hantering av frågan medför en uppenbar fara för att det uppstår besvärliga motsättningar och konflikter när år 2011 närmar sig. Om de boende i flerfamiljshus utan postboxar skulle hänvisas till utlämningsställen blir det stora praktiska problem inte bara för hyresgästerna och bostadsrättsinnehavarna utan också för postoperatörernas kunder. Om postgången till närmare två miljoner hushåll på detta sätt bromsas upp kan konflikten komma att bedömas som samhällsfarlig.

För att en sådan konflikt skall undvikas är det nödvändigt att alla inblandade är beredda att ta sin del av ansvaret för att hitta en lösning som alla kan godta. Det behövs därför en konstruktiv dialog mellan parterna om former för finansiering, vilka fastigheter som skall prioriteras etc. En sådan dialog försvåras avsevärt av det konflikthot som ligger i innebörden och tillämpningen av PTS:s allmänna råd.

Hemställan

Mot bakgrund av det ovan anförda hemställer vi att regeringen i den planerade propositionen om översyn av postlagen eller i annat lämpligt sammanhang klargör att postoperatörernas skyldighet att dela ut post till postmottagarna inte kan villkoras av installation av postboxar i fastigheternas entréer. På så sätt kan konflikthotet undanröjas och förutsättningarna förbättras för att aktörerna gemensamt ska kunna hitta en lösning.

Per-Åke Eriksson
Fastighetsägarna

Kent-Olof Stigh
HSB

Barbro Engman
Hyresgästföreningen

Sten-Åke Karlsson
Riksbyggen

Kurt Eliasson
SABO

Göran Olsson
SBC